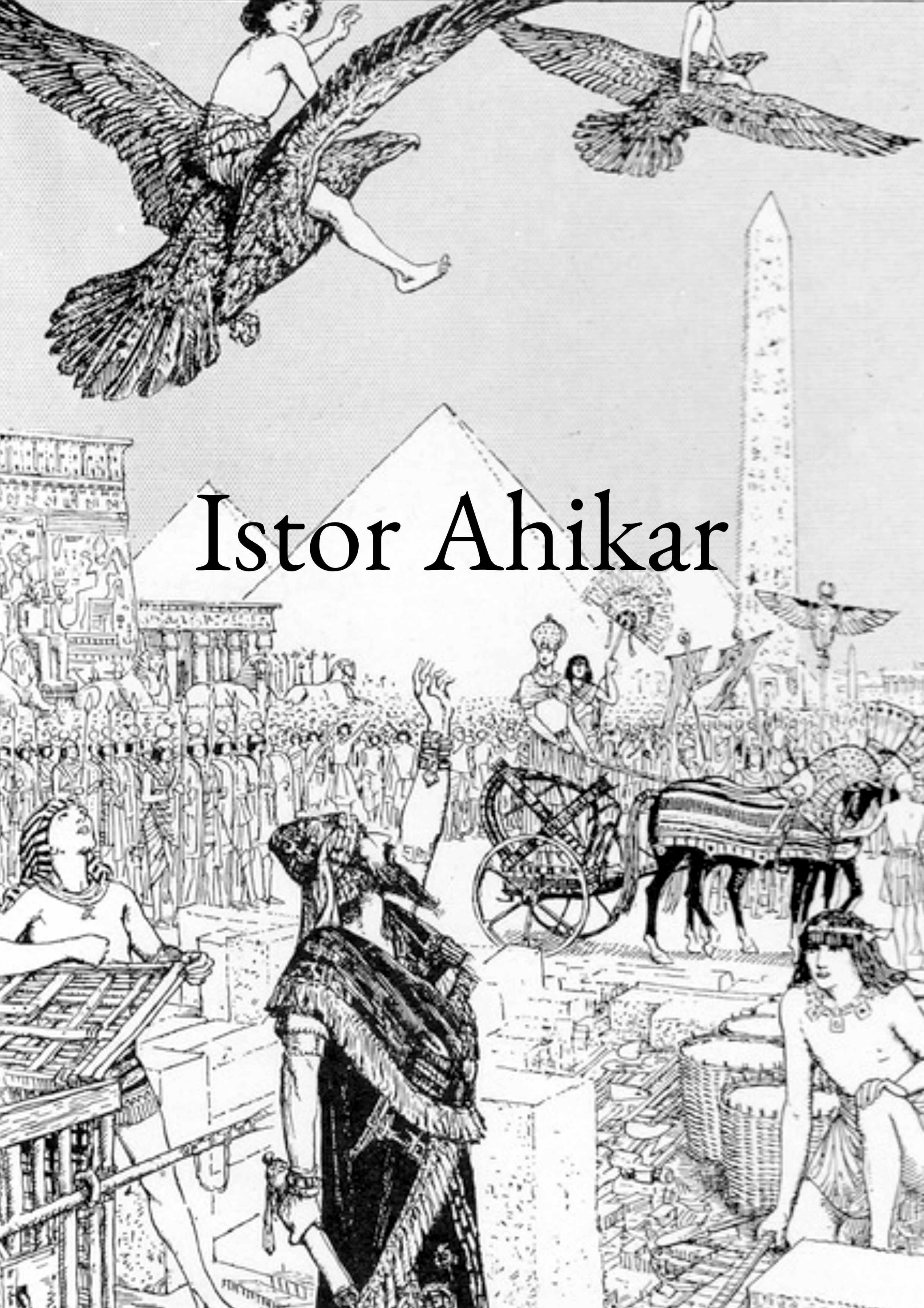
Istor Ahikar

DIGORADUR

E Istor Ahikar hon eus unan eus ar fontoù koshañ eus ar soñj hag ar furnez denel. He levezon a c'haller heuliañ dre mojennoù meur a zen, ar C'horan en o zouez, hag an Testamant Kozh hag an Testamant Nevez.

Ur mozaik bet kavet e Treves, en Alamagn, a ziskoueze e-touez tud fur ar bed tudenn Ahikar. Setu e gontadenn livus.

Deiziad an istor-mañ a zo bet un danvez a eskemmoù bev. Ar skolidi a lakaas an traoù war-wel a-benn ar fin diwar-benn ar c'hantved kentañ pa voe prouet e oant faziet gant an istor orin a zeuas war wel en ur papiruz arameek eus 500 kent J.-K. e-touez dismantroù Elephantine.

Sklaer eo an istor ha n'eo ket istor. E gwirionez e c'hall al lenner ober anaoudegezh gantañ e pajennoù ouzhpenn The Arabian Nights. Skrivet eo en un doare dispar, hag an danevell leun a oberoù, a itrikoù hag a dec'hadennoù strizh a zalc'h an evezh betek an hini diwezhañ. Ar frankiz da ijinañ eo ar pezh a zo priziusañ gant ar skrivagner.

Rannet eo ar skrid e pevar fazenn : (1) An danevell ; (2) Ar Gelennadurezh (un heuliad Proverboù remerkus) ; (3) Ar veaj da Egipt ; (4) Ar Heñvelrevidi pe ar Parabolennoù (gant ar pezh e echu Ahikar deskadurezh e niz fazius).

PENNAD 1

Ahikar, Vizier Meur Asiria, en deus 60 gwreg met sañset eo da gaout mab ebet. Dre-se e kemer e niz. Leun a furnez hag a ouiziegez a ra anezan muioc’h eget a vara hag a dour.
1 Istor Haiqâr ar Fur, Vizier ar Roue Sancherib, ha Nadan, mab c'hoar Haiqâr ar Fur.
2 Bez' e oa ur Vizier en amzer ar roue Sennakerib, mab da Sarhadum, roue Asiria ha Niniv, un den fur anvet Haiqâr, hag eñ a oa Vizier ar roue Sennakerib.
3 Bez’ en devoa ur fin, ur fortun ha cals a vadou, habil e oa, fur, filozof, er gouiziegez, en opiniou hag er c’houarnamant, ha dimezet en devoa tri-ugent maouez, hag en doa savet ur c’hastell evit pep hini anezho.
4 Met kement-se n'en doa bugel ebet gant hini ebet. eus ar merc'hed-se, a c'hellfe bezañ e hêrezh.
5 Hag e voe glac'haret-bras abalamour da se, hag un deiz e vodas an astrologourien, an dud desket hag ar sorserien hag e tisplegas dezho e stad hag an afer eus e varregezh.
6 Lavarout a rejont dezhañ: Kae, aberzh d'an doueed ha ped anezho evit ma c'hellfent pourchas ur paotr dit.
7 Ober a reas evel m'o doa lavaret dezhañ, kinnig a reas aberzhoù d'an idoloù, o pediñ hag o pediñ gant goulennoù ha pedennoù.
8 Ha ne respontjont ger ebet dezhañ. Hag ec’h eas kuit trist ha dipitet, o vont kuit gant poan en e galon.
9 Hag e tistroas, hag e pedas an Doue Uhel-meurbet, hag e kredas, en ur bedi anezhañ gant ur c'hwezh en e galon, o lavarout: O Doue Uhel-meurbet, o Krouer an Neñvoù hag an douar, o Krouer an holl draoù krouet!
10 Pediñ a ran ac'hanout da reiñ din ur paotr, evit ma vin frealzet gantañ evit ma vo e-pad ma varv, evit ma serro va daoulagad ha ma sebelio ac'hanon.
11 Neuze e teuas dezhañ ur vouezh o lavarout: Dre ma'c'h eus fiziañs da gentañ-penn en skeudennoù kizellet ha ma'c'h eus kinniget aberzhoù dezho, e chomi hep bugale e-pad da vuhez.
12 Met kemer Nadan mab da c'hoar, laka anezhañ da vugel ha desk dezhañ da zeskadurezh ha da sevel mat, ha pa varvi e sebelio ac'hanout.
13 Neuze e kemeras Nadan mab e c'hoar, a oa ur bugel bihan. Hag e roas anezhañ etre daouarn eizh vagerez, evit ma c'hellfent e vagañ hag e zesachañ.
14 Hag e savjont anezhañ gant boued mat, ur stummadur dous, gant dilhad seiz, mouk ha ruz-mouk. Hag e oa azezet war goleier seiz.
15 Ha pa zeuas Nadan da vezañ bras ha da gerzhout, o skeiñ evel ur sedrez uhel, e teskas dezhañ doareoù mat, skrivañ, skiant ha prederouriezh.
16 Ha goude meur a zevezh, ar roue Sancherib a sellas ouzh Haiqâr hag a welas e oa deuet da vezañ kozh-tre, ha muioc'h c'hoazh e lavaras dezhañ.
17 'O va mignon enoret, an habil, ar fiziañç, ar fur, ar gouarner, va secretour, va vizer, va Chanceller ha director ; e gwirionez ez out deuet da vezañ kozh-meurbet ha pouezet gant bloavezhioù; ha da dec’hadenn euz ar bed-man a dle beza tost.
18 Lavar din piv en devo ur plas em servij war da lerc'h.' Hag Haiqâr a lavaras dezhañ : « O va aotrou, ra vevo da benn da viken ! Eno emañ Nadan mab va c'hoar, graet em eus anezhañ va bugel.
19 Hag em eus e savet ha desket em eus dezhañ va furnez ha va skiant.'
20 Hag ar roue a lavaras dezhañ: O Haiqâr! digas-hen d’am c’hreiz, evit ma hen gwelinn, ha mar kavan dereat, lakait-hen enn ho plas ; ha te a yelo da hent, evit kemer ur repos ha bevañ ar peurrest eus da vuhez en ur diskuizh dous.'
21 Neuze Haiqâr a yeas da ginnig Nadan mab e c'hoar. Hag e reas enor hag e c'houlennas dezhañ galloud hag enor.
22 Hag e sellas outañ hag e admiras anezhañ hag e laouenaas ennañ hag e lavaras da Haiqâr : 'Ha da vab eo hemañ, o Haiqâr ? Pediñ a ran ma viro Doue anezhañ. Hag evel m'hoc'h eus servijet ac'hanon ha va zad Sarhadum, evel-se ra servijo ar paotr-mañ ac'hanout ac'hanon ha ma seveno va c'hefridioù, va ezhommoù ha va aferioù, evit ma c'hellin e enoriñ ha lakaat anezhañ da vezañ galloudus evidout.'
23 Haiqâr a stouas dirak ar roue hag a lavaras dezhañ: Ra vevo da benn da viken, o va aotrou roue! Goulenn a ran diganeoc'h e vefec'h pasiant gant ma mab Nadan ha pardoniñ d'e fazioù evit ma servijo ac'hanoc'h evel ma 'z eo ret.'
24 Neuze ar roue a douaz d’ezhan e raje anezhan ar brasa euz he favourite, hag ar galloudussa euz he

vignouned, hag e vije gant-han e pep enor hag e pep respet. Hag e pokas d'e zaouarn hag e lavaras kenavo dezhañ.
25 Hag e kemeras Nadan. mab e c'hoar gantañ hag e lakaas anezhañ da azezañ en ur sal-debriñ hag e krogas da gelenn anezhañ noz-deiz betek ma voe leuniet anezhañ gant furnez ha gouiziegezh muioc'h eget gant bara ha dour.

PENNAD 2

Eun « Almanag Richarzh ar paour » eus an amzerioù kozh. Reolennoù divarvel emzalc'h mab-den a denn d'an arc'hant, d'ar merc'hed, d'an dilhad, d'an aferioù, d'ar vignoned. Troioù-lavar dedennus dreist-holl a gaver er gwerzennoù 12, 17, 23, 37, 45, 47. Keñveriañ ar gwerzenn 63 gant lod eus ar sinizm a-vremañ.
1 Evel-se e kelennas anezhañ, o lavarout : « O va mab ! selaouit va brezegenn ha heuliit va c’huzuliou ha dalc’hit sonj er pez a lavaran.
2 O va mab! mar klevez eur gomz, ra varvo enn da galon, ha na ziskuez ket anezhan da eun all, gant aoun na zeufe da veza eur glaou beo ha da zevi da deod ha da gaout poan en da gorf, ha na c’hounezi eur rebech, ha na vezi mezhek dirak Doue ha den.
3 O va mab! mar ec’h eus klevet ur c’heloù, na skignit ket anezhañ ; ha mar ec'h eus gwelet un dra bennak, na lavar ket anezhañ.
4 O va mab! grit ho eloquence aes d’ar selaouer, ha n’en em hastet quet da respont.
5 O va mab! pa ec'h eus klevet un dra bennak, na guzh ket anezhañ.
6 O va mab! na zistagit ket an neudenn siellet, na distagit ket anezhi, ha na siellat ket an neudenn distaget.
7 O va mab! na c'hoantait ket ar c'haerder diavaez, rak digreskiñ a ra ha tremen a ra, met un eñvor enorus a bad da viken.
8 O va mab! ra na touellfe ket ur vaouez sot ac'hanout gant he c'homzoù, gant aon na varvfec'h ar marv reuzeudikañ, ha na lakafe ac'hanoc'h er roued betek ma vefec'h tapet.
9 O va mab! na c’hoantait quet eur vaouez bedizenet gant an dilhad ha gant an eventou, pehini a zo disprizus ha sot en he ene. Gwalleur dit ma roez dezhi un dra bennak a zo dit, pe ma fiziez dezhi ar pezh a zo etre da zorn hag e laka ac'hanout da vont d'ar pec'hed, ha Doue ra vo fuloret ouzhit.
10 O va mab! na vezit ket heñvel ouzh ar wezenn-amann, rak deliadoù a ro dezhi dirak an holl wez, ha frouezh debriñ war o lerc'h, met bezit evel ar wezenn-mouar, a zoug frouezh debriñ dirak an holl wez, hag a zilez war o lerc'h holl.
11 O va mab! plega da benn izel, ha dousaat da vouezh, bez doujus, kerzh war an hent eeun, ha na vez ket diskiant. Ha na sav ket da vouezh pa c'hoarzhez rak ma vije savet un ti gant ur vouezh uhel, e savfe an azen kalz a dioù bemdez ; ha ma vije dre nerzh e vije kaset an arar, ne vije ket tennet an arar dindan skoaz ar c'hañvaled.
12 O mab! tennañ mein gant un den fur a zo gwelloc'h eget evañ gwin gant un den glac'haret.
13 O va mab! skuill da win war beziou ar re just, ha na ev ket gant tud diskiant ha disprizus.
14 Va mab! staga ouz tud fur pere a zoujans Doue hag a vezo henvel outho, ha na dostait ket ouz an dud diskiant, gant aoun na zeufec’h henvel ouz-han ha na zeskiz he hentchou.
15 O va mab! pa’z pezo kavet dit ur c’hamarad pe ur mignon, klask anezhañ, ha goude-se grit anezhañ ur c’hamarad hag ur mignon ; ha na veulit ket anezhan hep eur prosez ; ha na zistruj ket da gomz gant eunn den a vank dezhan.
16 O va mab! e-pad ma chomo ur votez war da droad, bale ganti war ar spern, ha grit un hent d'ho mab, ha d'ho tiegezh ha d'ho pugale, ha lakait ho lestr da vezañ stank a-raok ma'z afe war ar mor hag he gwagennoù ha ma kouezhfe ha ne c'hell ket enrollet.
17 O va mab! ma tebr an den pinvidik un naer, e lavaront : « Dre e furnez eo », ha ma tebr un den paour anezhañ, e lavar ar bobl « Diwar e naon ».
18 O va mab! kontant eo gant da vara pemdeziek ha da vadou, ha na c’hoanta ket ar pez a zo hini eun all.
19 Va mab! na vez ket nesañ d’an den diskiant, ha na zebr ket bara gantañ, ha n’en em laouena ket e gwalleurioù da amezeien. Mar ra droug dit da enebour, diskouez madelezh dezhañ.
20 O va mab! un den a zouj Doue, doujit anezhañ hag e enorit anezhañ.
21 O va mab! an den diskiant a gouez hag a sko, hag an den fur, zoken pa sko, ne vez ket hejet, ha zoken pa gouez e sav buan, ha mar d-eo klanv, e c’hell kemer soursi eus e vuhez. Met evit ar pezh a sell ouzh an den diskiant, sot, evit e gleñved n'eus louzoù ebet.
22 O va mab! ma tosta unan bennak ouzhit hag a zo izeloc'h egetout, kit war-raok d'e gavout, ha chomit a-sav, ha ma ne c'hell ket reiñ ur gopr deoc'h, e Aotrou a roio deoc'h evitañ.
23 O va mab! na espern ket da skeiñ da vab, rak taoliñ da vab a zo evel teil el liorzh, evel stagañ genoù ur yalc'h, evel stagañ al loened, evel stagañ an nor.
24 O va mab! mirout da vab diouzh an droug, ha deskiñ dezhañ an doareoù a-raok ma savfe a-enep dit ha ma lakaio ac'hanout da vezañ disprizet e-touez ar bobl ha ma krog da benn er straedoù hag er bodadegoù ha ma vi kastizet evit droug e oberoù fall.
25 O va mab! kavit eun ejen lard gant eur c'hroc'hen, hag eun azen braz gant he ziviou, ha na gemer ket eun ejen gant kerniou braz, na rit ket mignounach gant eun den touellus, na kemerit ket eur sklav tabut, nag eur vatezh laer evit kement tra a rit dezho e vo distrujet.
26 O va mab! ra na villigo ket da gerent ac’hanout, ha ra vezo plijet ann Aotrou ganto ; rag lavaret eo bet : « An hini a zispriz he dad pe he vamm, ra varvo ar maro (marv ar pec’hed a lavaran) hag an hini a enor he gerent a hiro he vuez hag he vuez hag a welo kement tra a zo mad. "
27 O va mab! na bale ket war an hent hep armou, rak ne ouzoc'h ket pegoulz e c'hello an enebour en em gavout ganeoc'h, evit ma viot prest evitañ.
28 O va mab! bezit ket evel ur wezenn noazh, hep delioù, ha ne gresk ket, met bezit evel ur wezenn goloet gant he

delioù hag he brankoù; rak an den n'en deus na gwreg na bugale a zo dismegañset er bed hag a zo kasaet ganto, evel ur wezenn hep delioù ha hep frouezh.
29 Va mab! bezit henvel ouz eur vezen frouezus var bord an hent, a vez debret he frouez gant ann holl re a dremen dre eno, ha loened an dezert a ziskuiz dindan he skeud hag a zebr euz he deliou.
30 O va mab! kement dañvad a zistro diouzh e hent hag e gompagnuned a zeu da vezañ boued d'ar bleiz.
31 O va mab! na lavarit ket : « Va aotrou a zo diskiant ha me zo fur », ha na lavarit ket komzoù an diouiziegezh hag ar follentez, gant aon na vefec'h disprizet gantañ.
32 O va mab! na vez ket unan eus ar servijerien-se a lavar o mistri dezho: Pella diouzhimp, met bezit unan eus ar re a lavar dezho: Tosta ha tosta ouzhimp.
33 O va mab! na garez ket da sklav dirak e gompagnunez, rak ne ouzoc'h ket pehini anezho a vo ar muiañ talvoudegezh evidout a-benn ar fin.
34 O va mab! n'az pez ket aon rak da Aotrou en deus da grouet, gant aon na vo ket sioul dit.
35 O va mab! grit da gomz eeun ha dous da deod ; ha na lezit ket da gompagnon da vale war da droad, gant aoun na vac'ho eunn amzer all var da vruched.
36 O va mab! mar skoez war un den fur gant ur gomz a furnez, e kuzhfe en e vruched evel ur santimant soutil a vezh ; met mar skoez gant ur vazh an den diskiant, ne gompreno na ne glevo ket.
37 O va mab! mar kaset eunn den fur evit ho ezommou, na roit ket kalz a urz d'ezhan, rak ober a raio ho traou evel ma fell deoc'h : ha mar kasit eunn diskiant, na ordrenit ket dezhan, mes it hoc'h-unan ha grit ho traou, rak mar gourc'hemenn d'ezan, ne raio ket ar pez a fell dit. Ma kasont ac'hanout evit un afer, hast da gas anezhañ da benn buan.
38 O va mab! na rit ket enebour eunn den krenvoc'h egedoc'h, rak kemer a raio ho muzul hag he veñjañs ac'hanoc'h.
39 O va mab! grit ur prosez eus ho mab hag eus ho servijer, a-raok fiziout enno ho madoù, gant aon na rafent ganto; rak an hini en deus eun dorn leun a zo hanvet fur, zoken pa vez sot ha diskiant, hag an hini en deus eun dorn goullo a zo hanvet paour, diskiant, zoken pa vez priñs ar fur.
40 O va mab! Debret em euz eur c'holosint, ha lonket aloes, ha n'em euz kavet netra c'hwervoc'h eget ar baourentez hag ar skarzh.
41 O va mab! deskit d'ho mab an espern hag an naon, evit ma raio mad e merañ e diegezh.
42 O va mab! na deskit ket d'an den diskiant yezh an dud fur, rak bec'h e vo dezhañ.
43 O va mab! na ziskouezit ket ho stad d'ho mignon, gant aon na vezit disprizet gantan.
44 O va mab! dallentez ar galoun a zo poaniusoc'h eget dallentez an daoulagad, rak dallentez an daoulagad a c'hell beza renet tamm-ha-tamm, met dallentez ar galon ne vez ket renet, hag e kuita an hent eeun, hag e ya en eur c'hromm hent.
45 O va mab! guelloc'h eo skei eun den gand e droad, eged koueza eun n gant e deod.
46 O va mab! ur mignon a zo tost a zo gwelloc'h eget ur breur excellantoc'h a zo pell.
47 O va mab! ar c'haerder a ya da get met ar c'helenn a bad, hag ar bed a zigresk hag a zeu da vezañ didalvoud, met un anv mat ne zeu ket da vezañ didalvoud na digreskiñ.
48 O va mab! ann den n'en deuz repos ebet, he varo a zo guelloc'h eget he vuez ; ha guelloc'h eo trouz ar c'haou eged ar c'han ; rag ar glac'har hag ar ouelou, mar d'euz doujanz Doue enno, a zo guelloc'h eget trouz ar c'han hag ar joa.
49 O va bugel! morzhed ur vran en da zorn a zo gwelloc'h eget ur c'hwil e pod da nesañ; hag eunn dañvad tost d'id a zo guelloc'h eget eunn ejen a zo pell ; ha guelloc'h eo eur sparf enn da zourn eget mil sparf o nijal ; hac ar baourentez pehini a zastum a zo guelloc'h eguet stlapa cals a brovision ; hag eul louarn beo a zo guelloc'h eget eul leon maro ; hag eur lur gloan a zo gwelloc'h eget eul lur madou, a lavaran a aour hag a arc'hant ; rag an aour hag an arc'hant a zo kuzet ha goloet enn douar, ha ne weler ket ; mes ar gloan a chom er marc'hadou hag a vez gwelet, hag eur c'haerder eo d'ann hini a zoug anezhan.
50 O va mab! ur fortun vihan a zo gwelloc'h eget ur fortun strewet.
51 O va mab! gwelloc'h eo eur c'hi beo eget eur paour maro.
52 O va mab! eun den paour hag a ra ar mad a zo guelloc'h eget eun den pinvidic maro er pec'hejou.
53 O va mab! derc'hel ur ger en da galon, hag e vo kalz dit, ha diwall ma tizoloez kuzh da vignon.
54 O va mab! na lezi ket ur ger da dec'hout eus da c'henoù ken na'c'h eus kemeret kuzul gant da galon. Ha na chomit ket etre tud o tabutal, rak eus ur ger fall e teu ar brezel, hag eus ur brezel e teu ar brezel, hag eus ar brezel e teu an emgannoù, hag e vi rediet da reiñ testeni ; met tec'h ac'hane ha diskuizh.
55 O va mab! na zalc'hit ket ouzh un den kreñvoc'h egedoc'h, met kavit ur spered pasiant, ur c'houzañvder hag ur c'homporterezh reizh, rak n'eus netra gwelloc'h eget se.
56 O va mab! na gasai ket da vignon kenta, rak an eil na bado ket.
57 O va mab! visita ar paour en e affliction, ha comz anezan e presanç ar Sultan, ha grit ho dilijanç d'e savetei eus a c'henou al leon.
58 O va mab! n'en em laouenait ket e maro da enebour, rak goude un nebeut amzer e vi e nesa, hag an hini a ra goap ouzhit, grit respet hag enorit ha bezit a-raok gantañ evit saludiñ.
59 O va mab! ma chomfe an dour en neñv, ha ma teufe ur vran du da vezañ gwenn, ha ma teufe ar mirr da vezañ sukret evel ar mel, neuze e c'hallfe an dud diskiant hag ar re sot kompren ha dont da vezañ fur.
60 O va mab! mar fell dit beza fur, miret da deod da lavarout gaou, da zorn da laerezh, ha da zaoulagad da welet an droug ; neuze e vi galvet fur.
61 O va mab! ra skoio an den fur ac'hanout gant ur wialenn, met ra ne vo ket olevet ac'hanout gant an den

diskiant. Bez humbl en da yaouankiz hag e vezi enoret en da gozni.
62 O va mab! na zalc’h ket ouzh un den en deizioù e c’halloud, nag ouzh ur stêr en deizioù he dour.
63 O va mab! na vezit ket hast en eured eur wreg, rak mar deu mad an traoù, e lavaro : « Va aotrou, grit pourvezioù din ; ha ma teu da vezañ fall, e vo priziet gantañ piv a oa bet kaoz anezhañ.
64 O va mab! piou bennac a so elegant en e guiscamant, henvel eo en e gomzou ; hag ann hini en deuz eun doare mean enn he wiskamant, hennez a zo ive henvel enn he gomzou.
65 O va mab! mar hoc'h eus graet ul laeroñsi, grit anezhañ da anavezout d'ar Sultan, ha roit dezhañ ul lodenn anezhi, evit ma viot dieubet digantañ, rak anez e c'houzañvi ar c'hwervder.
66 O va mab! grit mignon d’an den a so satisfiet ha leuniet e zorn, ha grit mignon ebet d’an den a zo serret e zorn ha naon.
67 Pevar dra a zo enno na c’hell na ar roue nag e arme beza sur : gwask gant ar vizir, ha gwall c’houarnamant, ha perversion ar volontez, ha tiranni var ar sujet ; ha pevar dra na c'hellont ket bezañ kuzhet : ar re fur, ar re sot, ar re binvidik hag ar paour.'

PENNAD 3

Ahikar a ya kuit eus ar perzh oberiant en aferioù ar Stad. Reiñ a ra e vadoù d'e niz treitour. Setu an istor souezhus eus ar mod ma teu ur c'hoarier dic'hras da vezañ faos. Ur raktres fur evit en em glevet gant Ahikar a laka anezhañ da vezañ kondaonet d'ar marv. Dibenn Ahikar war a seblant.
1 Evel-se e komzas Haiqâr, ha pa voe echu gantañ an urzhioù hag ar c'hrennlavaroù-se da Nadan, mab e c'hoar, e soñjas e vije o miret holl, ha ne ouie ket e oa o tiskouez dezhañ e-lec'h se skuizhder, dispriz ha goap.
2 Goude-se Haiqâr a azezas en e di hag a roas da Nadan e holl vadoù, hag ar sklaved, hag ar servijerezed, hag ar c'hezeg, hag ar chatal, ha kement tra all en doa perc'hennet ha gounezet; hag ar galloud da c’hourc’hemenn ha da zifenn a choumaz etre daouarn Nadan.
3 Haiqâr a azezas en e di, ha bep tro ez ae Haiqâr da reiñ e zoujañs d'ar roue, hag e tistroe d'e di.
4 Pa welas Nadan e oa galloud gourc'hemenn ha difenn en e zorn e-unan, e tisprizas karg Haiqâr hag e c'hoarzhas outañ, hag e krogas da damall anezhañ bewech ma teue, o lavarout : « Va eontr Haiqâr a zo en e dotaj ; ha ne oar netra bremañ.'
5 Hag e krogas da skeiñ ar sklaved hag ar servijerezed, ha da werzhañ ar c'hezeg hag ar c'hañvaled ha da vezañ dispignet gant kement a oa perc'henn war e eontr Haiqâr.
6 Ha pa welas Haiqâr n'en doa truez ebet ouzh e servijerien nag ouzh e diegezh, e savas hag e chaseas anezhañ eus e di, hag e kasas da gemenn d'ar roue en doa skignet e vadoù hag e voued.
7 Hag ar roue a savas hag a c'halvas Nadan hag a lavaras dezhañ : « E-pad ma chomo Haiqâr yac'h, den ne reno war e vadoù, nag war e diegezh, nag war e vadoù ».
8 Hag e voe savet dorn Nadan diouzh e eontr Haiqâr ha diouzh e holl vadoù, hag e-keit-se ne yeas nag e-barzh nag er-maez, ha ne saludas ket anezhañ.
9 Neuze Haiqâr a gemeras keuz eus e boan gant Nadan mab e c'hoar, hag e kendalc'has da vezañ glac'haret-bras.
10 Ha Nadan en doa ur breur yaouankoc'h anvet Benuzârdân, setu Haiqâr a gemeras anezhañ e-lec'h Nadan, hag a zegasas hag a enoras anezhañ gant ar muiañ a enor. Hag e roas dezhañ kement en doa, hag e lakaas anezhañ da vestr war e di.
11 Pa welas Nadan ar pezh a oa c'hoarvezet e voe tapet gant gwarizi ha gwarizi, hag e krogas da glemm ouzh an holl re a c'houlenne digantañ, ha da c'hoarzhin eus e eontr Haiqâr, o lavarout : « Va eontr en deus va chaseet eus e di, hag en deus gwelloc'h e oa ma breur din, met ma ro an Doue Uhelañ din ar galloud, e tegasin warnañ ar gwallzarvoud da vezañ lazhet.'
12 Ha Nadan a gendalc'he da brederiañ war ar pezh a c'hellfe ijinañ evitañ. Hag eur pennad goude, Nadan a droas en he spered, hag a skrivaz eul lizer da Akish, mab Shah ar Fur, roue Persia, o lavarout evel-henn :
13 'Peoc'h, yec'hed, nerzh hag enor a-berzh Sennacherib roue Asiria ha Niniv, hag a-berzh e vezer hag e sekretour Haiqâr dit, o roue bras! Ra vo dinerz etre te ha me.
14 Ha pa vo al lizher-mañ betek ennout, ma savfec'h ha ma'z it buan da blaenenn Nisrîn, da Asiria ha da Ninive, e roin ar rouantelezh dit hep brezel ha hep emgann.'
15 Hag e skrivas ivez ul lizher all en anv Haiqâr da Faraon roue an Ejipt. 'Ra vo ar peoc'h etre te ha me, o roue galloudus !
16 Ma savfec'h ha ma'z it da Asiria ha da Ninive da blaenenn Nisrin, e-pad ma vo erruet al lizher-mañ dit, e roin dit ar rouantelezh hep brezel ha hep brezel.'
17 Ha skrid Nadan a oa heñvel ouzh skrid e eontr Haiqâr.
18 Neuze e plegas an daou lizer, hag e siellas anezho gant siell e eontr Haiqâr; e palez ar roue e oant koulskoude.
19 Neuze ez eas da skrivañ ul lizher ivez digant ar roue d'e eontr Haiqâr : « Peoc'h ha yec'hed d'am Visir, d'am Sekretour, d'am C'hañseller, Haiqâr.
20 O Haiqâr, pa erru al lizher-mañ betek ennout, dastum an holl zoudarded a zo ganit, ha ra vo parfet o dilhad hag o niver, ha digas anezho din d'ar pempvet deiz e plaenenn Nisrîn.
21 Pa weli ac'hanon o tont war-zu ennout, hast ha laka an arme da vont a-enep din evel un enebour a fellfe dezhañ stourm ouzhin, rak ganin em eus kannaded Faraon roue an Ejipt, evit ma welint nerzh hon arme ha doujañ a c'hellit ac'hanomp, rak hon enebourien int ha kasaat a reont ac'hanomp.'
22 Neuze e siellas al lizher hag e kasas anezhañ da Haiqâr dre unan eus servijerien ar roue. Hag e kemeras al lizer all en doa skrivet hag e ledas anezhañ dirak ar roue hag e lennas dezhañ hag e tiskouezas dezhañ ar siell.
23 Ha pa glevas ar roue ar pezh a oa el lizher e voe souezhet gant ur fulor bras hag e voe fuloret gant ur fulor bras ha taer, hag e lavaras: A, diskouezet em eus va furnez! petra am-eus great da Haiqâr m’en deus skrivet

al lizerou-ze d'am enebourien ? Hag-eñ eo va gopr digantañ evit ma madoù dezhañ?'
24 Nadan a lavaras dezhañ: Na vez ket nec'het, o roue! na vezit ket fuloret, met deomp da blaenenn Nisrîn ha gwelomp hag-eñ eo gwir ar gontadenn pe get.'
25 Neuze Nadan a savas d'ar pempvet deiz hag a gemeras ar roue, ar soudarded hag ar vizer, hag ez ejont d'an dezerzh da blaenenn Nisrin. Hag ar roue a sellas, ha setu! Haiqâr hag an arme a voe lakaet en ur renk.
26 Ha pa welas Haiqâr e oa ar roue eno, e tostaas hag e roas sin d'an arme da vont evel en emgann ha da stourm a-enep ar roue evel ma oa bet kavet el lizher, hep gouzout evit peseurt toull en doa toullet Nadan hennezh.
27 Ha pa welas ar roue ober Haiqâr e voe tapet gant nec'hamant ha spont ha nec'hamant, hag e voe fuloret gant ur gounnar vras.
28 Nadan a lavaras dezhañ: Gwelet ec'h eus, va aotrou roue! petra en deuz great ar paour-ze ? met na vez ket fuloret ha na vez ket glac'haret na poaniet, met kae d'az ti ha azez war da dron, ha me a zegaso Haiqâr dit staget ha chadennet gant chadennoù, hag e chasein da enebour diouzhit hep poan.'
29 Hag ar roue a zistroas d'e dron, o vezañ fuloret diwar-benn Haiqâr, ha ne reas netra a-enep dezhañ. Ha Nadan a yeas da gavout Haiqâr hag a lavaras dezhañ : « W'allah, o va eontr ! Ar roue a zo laouen ennout gant ur joa vras hag a drugareka ac'hanout da vezañ graet ar pezh en deus gourc'hemennet dit.
30 Ha bremañ en deus va c'haset da'z kavout evit ma kasfec'h ar soudarded d'o c'hargoù ha ma teufec'h d'e gavout gant da zaouarn liammet a-dreñv dit ha da dreid chadennet, evit ma welo kannaded Faraon kement-se, ha ma vo ar roue spontet ganto ha gant o roue.'
31 Neuze Haiqâr a respontas hag a lavaras: 'Klevet a zo sentiñ.' Hag e savaz kerkent, e stagas e zaouarn a-dreñv dezhañ, hag e chadennas e dreid.
32 Nadan a gemeras anezhañ hag a yeas gantañ da gavout ar roue. Ha pa zeuas Haiqâr e-kichen ar roue e reas ur stou dirazañ war an douar, hag e c'houlennas galloud ha buhez peurbadus d'ar roue.
33 Neuze e lavaras ar roue : « O Haiqâr, va sekretour, gouarnour va aferioù, va c'hanseller, rener va Stad, lavar din peseurt droug am eus graet dit hag ac'h eus va gounezet gant an ober vil-se. »
34 Neuze e tiskouezjont dezhañ al lizherennoù gant e skrid ha gant e siell. Ha pa welas Haiqâr kement-se, e izili a grenas hag e deod a voe staget diouzhtu, ha n'halle ket lavaret ur ger gant aon; met krog a reas e benn war-zu an douar hag e voe mut.
35 Ha pa welas ar roue kement-se, e santas sur e oa an dra-se digantañ, hag e savas kerkent hag e c'hourc'hemennas dezho lazhañ Haiqâr, ha skeiñ e c'houzoug gant ar c'hleze er-maez eus kêr.
36 Neuze Nadan a grias hag a lavaras : « O Haiqâr, o dremm du ! petra a dalvez deoc'h ho preder pe ho galloud evit ober an ober-se d'ar roue ?'
37 Evel-se e lavar ar gonterez. Hag anv ar c'hlezeour a oa Abu Samîk. Hag ar roue a lavaraz d'ezhan : « O c'hlezeier ! sevel, kae, troc'h gouzoug Haiqâr ouzh dor e di, ha taolit e benn diouzh e gorf kant ilinad.
38 Neuze Haiqâr a stouas dirak ar roue, hag a lavaras: Ra vevo va aotrou roue da viken! ha mar fell d'id va laza, ra vezo sevenet da c'hoant ; ha gouzout a ran n'oun ket kablus, met an den fallakr bas da rei kont euz he fallagriez ; koulskoude, va aotrou roue ! Goulenn a ran diganeoc'h ha digant ho mignoniezh, aotreit ar c'hlezeour da reiñ va c'horf d'am sklaved, evit ma sebelint ac'hanon, ha ra vo ho sklav ho aberzh.'
39 Ar roue a savas hag a c'hourc'hemennas d'ar c'hlezeer ober gantañ ar pezh a felle dezhañ.
40 Hag e c'hourc'hemennas kerkent d'e servijerien kemer Haiqâr hag ar c'hlezeer ha mont gantañ en noazh evit e lazhañ.
41 Ha pa ouezas Haiqâr e oa da vezañ lazhet e kasas d'e wreg, hag e lavaras dezhi : Deus er-maez da'm c'haout, ha ra vo mil gwerc'hez yaouank ganit, ha gwisk anezho gant saeoù mouk ha seiz evit ma c'hellint ouelañ evidon a-raok va maro.
42 Ha kempenn un daol evit ar c'hlezeer hag evit e vevelien. Ha meskañ gwin a-walc'h evit ma c'hellint evañ.'
43 Ober a reas kement en doa gourc'hemennet dezhi. Hag hi a oa fur-meurbet, speredek ha fur. Hag e unanas an holl c'hourc'hemennoù hag ar c'helenn posupl.
44 Pa erruas arme ar roue hag ar c'hlezeer, e kavjont an daol aozet, ar gwin hag ar bouedoù luxus, hag e krogjont da zebriñ ha da evañ betek ma oant mezv ha mezv.
45 Neuze Haiqâr a gemeras ar c'hlezeer a-gostez diouzh ar strollad hag a lavaras : « O Abu Samîk, ha ne ouzoc'h ket penaos pa felle da Sarhadum ar roue, tad Senacherib, da lazhañ, em eus da gemeret ha kuzhet en ul lec'h bennak betek kounnar ar roue a zigreskas hag e c'houlennas ac'hanout?
46 Ha pa'm eus da gaset dirazañ en deus laouen ennout, ha bremañ az pez soñj eus ar madelezh am eus graet dit.
47 Gouzout a ran e keuz ar roue diwar va fenn hag e vo fuloret gant ur fulor bras diwar-benn va lazhadeg.
48 Rak n'on ket kablus, ha pa'z po va kinniget dirazañ en e balez, e c'helli en em gavout gant ur chañs vat, hag e ouiez penaos Nadan mab va c'hoar en deus va touellet hag en deus graet an droug-se din, ha ar roue en devo keuz da veza va lazet ; ha breman em euz eur c'hav e liorzh va zi, ha den ne oar anezhan.
49 Kuzh ac'hanon ennañ gant anaoudegezh va gwreg. Hag ur sklav am eus er prizon hag a dalv bezañ lazhet.
50 Kas anezhañ er-maez ha gwisk anezhañ va dilhad, ha gourc'hemenn d'ar servijerien, pa vint mezv, e lazhañ. Ne ouiint ket piv emaint o lazhañ.
51 Taolit e benn a-hed kant ilinad diouzh e gorf, ha roit e gorf da'm sklavourien evit ma sebelint anezhañ. Ha te az po dastumet ganin un teñzor bras.
52 Ha neuze ar c'hlezeer a reas evel m'en doa gourc'hemennet Haiqâr dezhañ, hag ez eas da gavout ar roue hag e lavaras dezhañ: Ra vevo da benn da viken!
53 Neuze gwreg Haiqâr a lakae dezhañ bep sizhun er c'huzhlec'h ar pezh a oa a-walc'h dezhañ, ha den ne ouie diwar e benn nemet hi hec'h-unan.
54 Hag an istor a voe kontet, adlavaret ha skignet e pep lec'h eus penaos e oa bet lazhet Haiqâr ar Fur hag e oa marv, hag holl dud ar gêr-se a ouele evitañ.

55 Hag e oueljont hag e lavarjont : « Siwazh dit, o Haiqâr ! hac evit ho descadurez hac ho c'hourtezi ! Pegen glac'haret ac'hanout ha gant da anaoudegezh ! Pelec'h e c'hell bezañ kavet unan all eveldout? ha pelec'h e c'hell bezañ un den ken speredek, ken desket, ken barrek da ren evit bezañ heñvel ouzhit evit leuniañ da blas ?'
56 Met ar roue a oa o keuz diwar-benn Haiqâr, hag e geuzidigezh ne dalveze netra dezhañ.
57 Neuze e c'halvas Nadan hag e lavaras dezhañ : « Kae da gemer da vignoned ganit ha gra ur c'hañv hag ur oueladenn evit da eontr Haiqâr, ha klemm evitañ evel ma vez kustum, en ur ober enor d'e eñvor. »
58 Met pa'z eas Nadan, an hini diskiant, an hini diskiant, an hini kalet kalon, da di e eontr, ne ouelas ket, na glac'haret, ne ouelas ket, met bodañ a reas tud digalon ha dismegañsus hag en em lakaas da zebriñ ha da evañ.
59 Ha Nadan a grogas da dapout ar servijerezed hag ar sklaved a oa da Haiqâr, hag o stagañ, o jahinañ hag o stlakañ gant ur skourjez poanius.
60 Ha n'en doa ket doujañs ouzh gwreg e eontr, an hini he doa e savet evel he mab hec'h-unan, met fellout a rae dezhi e kouezhfe er pec'hed gantañ.
61 Met Haiqâr a oa bet troc'het en e guzh, hag e klevas ouelañ e sklavourien hag e amezeien, hag e veule an Doue Uhel-Meurbet, an Hini Trugarezus, hag e roe trugarez, hag e pede bepred hag e pede an Doue Uhel-meurbet .
62 Hag ar c'hlezeer a zeue a-wechoù da Haiqâr e-keit ma oa e-kreiz al lec'h kuzhet, hag Haiqâr a zeue hag a bede anezhañ. Hag e frealzas anezhañ hag e c'houlennas digantañ dieubidigezh.
63 Ha pa voe kontet an istor e broioù all e oa bet lazhet Haiqâr ar Fur, an holl rouaned a voe glac'haret ha disprizet ar roue Sennacherib, hag e c'hoarzhjont diwar-benn Haiqâr, diskoulmer an divinadelloù.

PENNAD 4

"Divinadelloù ar Sfinks." Petra a c'hoarvezas gant Ahikar e gwirionez. E zistro.
1 Ha pa voe sur roue an Ejipt e oa bet lazhet Haiqâr, e savas diouzhtu hag e skrivas ul lizher d'ar roue Sennacherib, o soñjal dezhañ ennañ eus ar peoc'h, eus ar yec'hed, eus ar galloud hag eus an enor a fell deomp dit dreist-holl, va breur muia-karet, ar roue Sancherib.
2 C'hoant am eus bet da sevel ur c'hastell etre an neñv hag an douar, ha c'hoant am eus e kasfec'h din un den fur, speredek ac'hanout da-unan evit e sevel din, ha respont din d'am holl c'houlennoù, ha ma c'hellin kaout ar tailhoù ha douanierezh Asiria e-pad tri bloaz.'
3 Neuze e siellas al lizher hag e kasas anezhi da Sancherib.
4 Kemer a reas anezhi, e lennas anezhañ hag e roas d'e vizerien ha da noblañsoù e rouantelezh, hag e oant nec'het ha mezhus, hag e voe fuloret gant ur gounnar vras, hag e oa souezhet penaos e tlee ober.
5 Neuze e vodas an dud kozh, an dud desket, ar re fur, ar brederourien, an divinourien, ar steredoniourien, ha kement hini a oa en e vro, hag e lennas dezho al lizher hag e lavaras dezho: Piv ac'hanoc'h a fello dezhañ mont da gavout Faraon roue an Ejipt ha respont dezhañ d'e c'houlennoù ?'
6 Lavarout a rejont dezhañ: Aotrou roue! gouzout a rit n'eus den ebet en ho rouantelez hag a anavezfe ar goulennoù-se nemet Haiqâr, ho vizer ha ho sekretour.
7 Met ni, n'hon eus barregezh ebet war an dra-se, nemet Nadan, mab e c'hoar, rak desket en deus dezhañ e holl furnez, e holl zeskadurezh hag e skiant. Galv anezhañ da'z kavout, marteze e c'hello distaoliñ an neudenn kalet-se.
8 Neuze ar roue a c'halvas Nadan hag a lavaras dezhañ: Sellit ouzh al lizher-mañ ha komprenit petra a zo ennañ. Ha pa lennas Nadan, e lavaras : « O va aotrou ! piv a zo gouest da sevel ur c'hastell etre an neñv hag an douar ?'
9 Ha pa glevas ar roue komz Nadan e c'hlac'haras gant ur glac'har bras ha glac'haret, hag e tiskennas eus e dron hag ec'h azezas el ludu, hag e krogas da ouelañ ha da ouelañ war Haiqâr.
10 O lavarout: Va glac'har! O Haiqâr, piou a ouie ar secretou hag an divinadellou ! malheur d'in evidout, o Haiqâr ! O kelenner eus va bro ha rener va rouantelezh, pelec'h e kavin-me heñvel ouzhit? O Haiqâr, o kelenner eus va bro, da belec'h e tistroin evidout ? malheur d'in evidout ! penaos em eus da zistrujet ! ha selaou a raen komz eur paotr sot, diskiant hep anaoudegez, hep relijion, hep gourel.
11 Ah! hag adarre Ah evidon va-unan! piv a c'hell reiñ ac'hanout din evit ur wech hepken, pe reiñ da c'houzout din eo bev Haiqâr ? ha me a rofe d'ezhan ann hanter euz va rouantelez.
12 A-belec'h e teu kement-se evidon-me? Ah, Haiqâr! evit ma c'hellinn da welet evit eur wech hepken, evit ma teufen va leun da zellet ouz-id ha da gaout plijadur ennout.
13 Ah! O va glac'har evidout da bep amzer! O Haiqâr, penaoz em euz-me da lazet ! ha n'em eus ket paouezet en ho kaoz ken na'm bije gwelet fin an afer.'
14 Ar roue a gendalc'he da ouelañ noz-deiz. Bremañ, pa welas ar c'hlezeer kounnar ar roue hag e c'hlac'har evit Haiqâr, e galon a dousaas en e geñver, hag e tostaas ouzh e brezegenn hag e lavaras dezhañ :
15 'O va aotrou! gourc'hemenn d'az servijerien troc'hañ va fenn.' Neuze e lavaras ar roue dezhañ : « Gwalleur dit, Abu Samîk, petra eo da fazi ?
16 Hag ar c'hlezeer a lavaras dezhañ: O va mestr! pep sklav a ra a-enep komz e vestr a zo lazhet, ha me am eus graet a-enep da c'hourc'hemenn.
17 Neuze ar roue a lavaras dezhañ. 'Gwalleur dit, o Abu Samîk, e petra ac'h eus graet a-enep d'am gourc'hemenn?'
18 Hag ar c'hlezeer a lavaras dezhañ: O va aotrou! gourc'hemennet hoc'h eus din lazhañ Haiqâr, ha gouzout a ran e keuzfec'h diwar e benn, hag e oa bet graet droug dezhañ, ha kuzhet em eus anezhañ en ul lec'h bennak, ha lazhet em eus unan eus e sklaved, hag emañ bremañ e surentez en poull-dour, ha ma c'hourc'hemennez din e tegasin anezhañ dit.'
19 Ar roue a lavaras dezhañ. 'Gwalleur dit, o Abu Samîk! goap ac'h eus ac'hanon ha me eo da aotrou.'

20 Hag ar c'hlezeer a lavaras dezhañ: Nann, met dre vuhez da benn, o va aotrou! Haiqâr a zo sur ha bev.'
21 Ha pa glevas ar roue ar gomz-se, e santas sur eus an afer, hag e benn a neuias, hag e skuizhas gant al levenez, hag e c'hourc'hemennas dezho degas Haiqâr.
22 Hag e lavaras d'ar c'hlezeer: O servijer fiziañs! ma 'z eo gwir da gomz, e fellfe din da binvidikaat, ha da uhelaat da enor dreist hini da holl vignoned.'
23 Hag ar c'hlezeer a yeas gant levenez betek ti Haiqâr. Hag eñ o tigeriñ dor ar guzh, hag e tiskennas hag e kavas Haiqâr azezet, o veuliñ Doue, hag o trugarekaat anezhañ.
24 Hag e krias dezhañ, o lavarout : « O Haiqâr, me a zegas ar brasañ a levenez, hag a eürusted, hag a blijadur !
25 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ: Petra eo ar c'heloù, o Abu Samîk? Hag e kontas dezhañ pep tra diwar-benn Faraon adalek ar penn-kentañ betek ar fin. Neuze e kemeras anezhañ hag ez eas da gavout ar roue.
26 Ar roue, pa sellas outañ, e welas anezhañ en ur stad a vank, hag e vlev a oa deuet da vezañ hir evel hini al loened gouez hag e ivinoù evel skilfoù un erer, hag e oa e gorf lous gant ar poultr, hag liv e zremm a oa cheñchet ha teñvalaet hag a oa bremañ evel ludu.
27 Ha pa welas ar roue anezhañ e voe glac'haret gantañ hag e savas diouzhtu hag e c'hoarzhas hag e bokas dezhañ, hag e ouelas warnañ hag e lavaras : « Meuleudi da Zoue ! piv en deus degaset ac'hanout en-dro din.'
28 Neuze e frealzas anezhañ hag e frealzas anezhañ. Hag eñ da ziwiskañ e vantell, hag e lakaas anezhi war ar c'hlezeer, hag e voe trugarezus-meurbet gantañ, hag e roas dezhañ madoù bras, hag e reas da Haiqâr diskuizhañ.
29 Neuze e lavaras Haiqâr d'ar roue : « Ra vevo va aotrou roue da viken ! Ar re-man ra vezo oberou bugale ar bed. Savet em eus ur wezenn-palmez evit ma c'hellfen en em harpañ warni, hag e krogas a-gostez, hag e taolas ac'hanon d'an traoñ.
30 Met, o va Aotrou! abaoe ma'z on en em ziskouezet dirazout, na laka ket ar preder da waskañ ac'hanout! Hag ar roue a lavaras dezhañ : « Benniget ra vo Doue, en deus diskouezet trugarez dit, hag en deus gouezet e oa bet graet droug dit, hag en deus da saveteet ha da zieubet diouzh bezañ lazhet.
31 Met kae d'ar banne tomm, barz da benn, troc'h da ivinoù, cheñch da zilhad, en em blij e-pad daou-ugent devezh, evit ober vad dit da-unan ha gwellaat da stad ha liv da zremm gallout a rafe dont en-dro dit.'
32 Neuze ar roue a dennas e vantell ker, hag a lakaas anezhi war Haiqâr, hag Haiqâr a drugarekaas Doue hag a stouas d'ar roue, hag a yeas d'e annez laouen ha laouen, o veuliñ an Doue Uhel-Meurbet.
33 Tud e di en em laouenaas gantañ, hag e vignoned ha kement hini en devoa klevet e oa bev en em laouenaas ivez.

PENNAD 5

Diskouezet eo lizherenn an "divinadelloù" da Ahikar. Ar baotred war an erer. Ar veaj "nijerez" kentañ. Mont da Egipt. Ahikar, o vezañ un den fur, en deus ivez ur skiant-faltazi. (Gwerzenn 27).

1 Ober a reas evel m'en doa gourc'hemennet ar roue dezhañ, hag e diskuizhas e-pad daou-ugent devezh.
2 Neuze e wiskas e zilhad kaerañ, hag ez eas war varc'h betek ar roue, gant e sklaved a-dreñv dezhañ hag a-raok dezhañ, laouen ha laouen.
3 Met Nadan, mab e c'hoar, o welout ar pezh a oa o c'hoarvezout, a grogas gant ar spont hag ar spont, hag e voe nec'het, hep gouzout petra ober.
4 Ha pa welas kement-se Haiqâr ez eas dirak ar roue hag e saludas anezhañ, hag eñ a zistroas ar salud, hag e lakaas anezhañ da azezañ en e gichen, o lavarout dezhañ :
'O ma c'haredig Haiqâr! sell ouzh al lizhiri-mañ en deus kaset deomp roue an Ejipt, goude bezañ klevet e oas lazhet.
5 Hon fuloret ha trec'het o deus ac'hanomp, ha kalz eus pobl hor bro a zo tec'het d'an Ejipt gant aon rak an tailhoù en deus roue an Ejipt kaset da c'houlenn diganeomp.
6 Neuze Haiqâr a gemeras al lizher hag a lennas anezhañ hag a gomprenas e endalc'had.
7 Neuze e lavaras d'ar roue. 'Na vezit ket fuloret, o va aotrou! Mont a rin d’an Ejipt, hag e tistroin ar respontoù da Faraon, hag e tiskouezin al lizer-mañ dezhañ, hag e respontin dezhañ diwar-benn an tailhoù, ha kas a rin en-dro an holl re a zo tec’het kuit ; ha lakaat a rin da enebourien da vezañ mezhek gant sikour an Doue Uhel-meurbet, hag evit eürusted da rouantelezh.
8 Ha pa glevas ar roue ar gomz-se digant Haiqâr e laouenaas gant ur joa vras, hag e galon a astennas hag e tiskouezas dezhañ trugarez.
9 Hag Haiqâr a lavaras d'ar roue : « Ro din un dale a bevar-ugent devezh evit ma c'hellin prederiañ war ar goulenn-mañ ha merañ anezhañ ». Hag ar roue a aotreas kement-se.
10 Haiqâr a yeas d'e annez, hag e c'hourc'hemennas d'ar chaseourien tapout daou erer yaouank evitañ, hag e krogjont anezho hag o degasjont dezhañ : hag e c'hourc'hemennas d'an tisaerien gordenn gwezhañ daou gordenn kotoñs evitañ, pep hini anezho daou vil ilinad a hirder, hag e lakas digas ar c’halvezerien hag e c’hourc’hemennas dezho ober div voest vras, hag e rejont kement-se.
11 Neuze e kemeras daou baotr bihan, hag e tremenas bemdez o aberzhiñ oaned, o peuriñ an erer hag ar baotred, hag o lakaat ar baotred da varc'hegañ war gein an erered, hag e stagas anezho gant un neudenn start, hag e stagas ar gwiad ouzh an treid eus an erer, ha lezel anezho da nijal war-zu an nec'h tamm-ha-tamm bemdez, betek ur pellder a dek ilinad, betek ma vefent kustumet ha ma vefent desket gantañ ; hag e savjont a-hed ar gordenn betek tizhout an oabl; ar baotred o vezañ war o c'hein. Neuze e tennas anezho war e lerc'h.
12 Ha pa welas Haiqâr e oa peurc'hraet e c'hoant, e c'hourc'hemennas d'ar baotred pa vijent kaset d'an neñv da grial, o lavarout :
13 « Degasit pri ha mein deomp, evit sevel ur c'hastell d'ar roue Faraon, rak dilabour omp. »

14 Ha Haiqâr ne oa ket echu gant o stummañ hag o pleustriñ betek ma oant erruet er poent uhelañ posupl (a varregezh).
15 Neuze, o lezel anezho, ez eas da gavout ar roue hag e lavaras dezhañ: O va aotrou! al labour a zo echuet hervez da c'hoant. Sav ganin evit ma tiskouezin dit ar burzhud.
16 Neuze ar roue a savas hag a azezas gant Haiqâr hag ez eas d'ul lec'h ledan hag e kasas da zegas an erer hag ar baotred, ha Haiqâr a stagas anezho hag a laoskas anezho en aer a-hed ar c'herdin, hag e krogjont da grial evel desket en devoa anezho. Neuze e tennas anezho war-zu ennhan hag e lakaas anezho en o flas.
17 Hag ar roue hag ar re a oa gantañ a voe souezhet gant ur souezh bras : hag ar roue a bokas Haiqâr etre e zaoulagad hag a lavaras dezhañ : « Kae e peoc'h, o va muiañ-karet ! O lorc'h va rouantelez ! d'an Ejipt ha respont da c'houlennoù Faraon ha trec'hiñ warnañ dre nerzh an Doue Uhelañ.'
18 Neuze e reas kenavo dezhañ, hag e kemeras e soudarded, e arme, ar baotred yaouank hag an erer, hag ez eas war-zu annezidi an Ejipt; ha pa oue digouezet, e troaz war-zu bro ar roue.
19 Pa ouezas pobl an Ejipt en doa kaset Sanherib un den eus e Guzul-Stad da gomz ouzh Faraon ha da respont d'e c'houlennoù, e kasjont ar c'heloù-se d'ar roue Faraon, hag e kasas ur strollad eus e Guzulierien d'e gas dirazañ .
20 Dont a reas hag ez eas dirak Faraon, hag e stouas dezhañ evel ma oa dereat d'ar rouaned.
21 Hag e lavaras dezhañ: O va aotrou roue! Ar roue Sancherib a salud ac'hanout gant kalz a beoc'h, a c'halloud hag a enor.
22 Kaset en deus ac'hanon, unan eus e sklaved, evit ma respontin dit da c'houlennoù ha ma sevenin da holl c'hoantoù, rak kaset ec'h eus da glask digant va aotrou roue un den hag a savo dit ur c'hastell etre ar an env hag an douar.
23 Ha me, dre sikour an Doue Uhel-meurbet, da drugarez nobl ha galloud va aotrou roue, e savon anezhañ dit evel ma fell dit.
24 Met, va aotrou roue! ar pezh hoc'h eus lavaret ennañ diwar-benn tailhoù an Ejipt e-pad tri bloaz — bremañ eo stabilded ur rouantelezh ur justis strizh, ha ma c'hounezez ha ma n'en deus ket va dorn barregezh da respont dit, neuze e kaso va aotrou roue dit ar tailhoù hoc'h eus meneget.
25 Ha ma'm eus respontet deoc'h d'ho koulennoù, e chomo deoc'h kas ar pezh hoc'h eus meneget da'm aotrou roue.
26 Faraon, o vezañ klevet ar gomz-se, a voe souezhet ha nec'het gant frankiz e deod ha gant plijadur e gomzoù.
27 Ar roue Faraon a lavaras dezhañ: O den! petra eo da anv?' Hag e lavaras: Da servijer eo Abiqâm, ha me ur formigenn vihan eus formigennoù ar roue Sennacherib.
28 Faraon a lavaras dezhañ: Ha n'en deus ket da aotrou unan bennak uheloc'h egedout, en deus kaset din un aotrou bihan da respont din ha da gomz ganin?
29 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ : « O va aotrou roue ! Goulenn a ran digant Doue an Uhel-Meurbet ma c'hellfen seveniñ ar pezh a fell deoc'h, rak Doue a zo gant ar re wan evit ma c'hellfe mezhekaat ar re greñv.'
30 Neuze Faraon a c'hourc'hemennas ma vije aozet ul lojeiz da Abiqâm ha pourchas dezhañ boued, boued, evaj, ha kement en doa ezhomm.
31 Ha pa voe echu, Faraon a wiskas e gwiskamant mouk ha ruz hag ec'h azezas war e dron, hag e holl vizerien ha re vras e rouantelezh a oa en o sav gant o daouarn kroaziet, o zreid tost an eil ouzh egile, hag o fenn pleget.
32 Faraon a gasas da gerc'hat Abiqâm, ha pa voe kinniget dezhañ, e stouas dirazañ, hag e pokas d'an douar dirazañ.
33 Ar roue Faraon a lavaras dezhañ: Abiqâm, da biv on-me? ha noblañsoù va rouantelezh, ouzh piv int heñvel ?'
34 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ: O va aotrou, ar c'herent, te a zo evel an idol Bel, ha noblañsoù da rouantelezh a zo evel e servijerien.
35 Eñ a lavaras dezhañ: Kae, ha distro amañ warc'hoazh. Haiqâr a yeas evel m'en doa gourc'hemennet dezhañ ar roue Faraon.
36 An deiz war-lerc'h ez eas Haiqâr dirak Faraon, hag e stouas hag en em zalc'has dirak ar roue. Faraon a oa gwisket gant ul liv ruz, hag an dud uhel a oa gwisket e gwenn.
37 Ha Faraon a lavaras dezhañ: O Abiqâm, da biv on? ha noblañsoù va rouantelezh, ouzh piv int heñvel ?'
38 Hag Abiqâm a lavaras dezhañ: O va aotrou! evel an heol out, ha da servijerien a zo evel e skedoù.' Faraon a lavaras dezhañ: Kae d'az chomlec'h, ha deus amañ warc'hoazh.
39 Neuze Faraon a c'hourc'hemennas d'e lez gwiskañ gwenn glan, ha Faraon a voe gwisket evelto hag azezet war e dron, hag e c'hourc'hemennas dezho degas Haiqâr. Hag ec'h eas e-barzh hag ec'h azezas dirazañ.
40 Ha Faraon a lavaras dezhañ: Abiqâm, da biv on-me? ha va noblañsed, da biv int heñvel ?'
41 Hag Abiqâm a lavaras dezhañ: O va aotrou! evel al loar out, ha da noblañsed a zo evel ar planedennoù hag ar stered.' Faraon a lavaras dezhañ: Kae, ha bez amañ warc'hoazh.
42 Neuze Faraon a c'hourc'hemennas d'e servijerien gwiskañ dilhad a bep seurt livioù, ha Faraon a wiskas ur sae velour ruz, hag a azezas war e dron, hag a c'hourc'hemennas dezho da gerc'hat Abiqâm. Hag ec'h antreas hag e stouas dirazañ.
43 Hag e lavaras: O Abiqâm, da biv on-me? ha va armeoù, da biv int heñvel ?' Hag e lavaras: O va aotrou! evel miz Ebrel out, ha da armeoù a zo evel e vleunioù.'
44 Ha pa glevas ar roue kement-se e voe laouen gant ul levenez vras hag e lavaras : « O Abiqâm ! ar wech kenta ec'h eus va c'heñveriet gant an idolo Bel, ha va noblans gant e zervicherien.
45 An eil gwech ec'h eus va keñveriet gant an heol, ha va uhelidi gant ar bannoù-heol.
46 Hag an trede gwech ec'h eus va keñveriet gant al loar, ha va noblañsoù gant ar planedennoù hag ar stered.
47 Hag ar pevare gwech ec'h eus va keñveriet gant miz Ebrel, ha va noblañsoù gant e vleunioù. Mes breman, o Abiqâm! lavarit d'in, ho aotrou, roue Sancherib, da biou eo henvel ? hag e uhelidi, da biv int heñvel ?'

48 Hag Haiqâr a grias gant ur vouezh kreñv hag a lavaras : « Ra vo pell diganin ober anv eus va aotrou roue ha te azezet war da dron. Met sav war da dreid evit ma lavarin dit da biv eo heñvel va aotrou roue ha da biv eo heñvel e noblañsed.
49 Faraon a oa nec'het gant frankiz e deod hag e hardizhegezh o respont. Neuze Faraon a savas eus e dron, hag a savas dirak Haiqâr, hag a lavaras dezhañ: Lavar din bremañ, evit ma c'hellin gouzout piv eo heñvel da aotrou ar roue, hag e uhelidi, da biv int heñvel.
50 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ : « Va aotrou eo Doue an neñvoù, hag e noblañsoù eo al luc'hed hag ar c'hurun, ha pa fell dezhañ e c'hwezh an avelioù hag e kouezh ar glav.
51 Hag e c'hourc'hemenn d'ar c'hurun, hag e sklerijenn hag e ra glav, hag e talc'h an heol, ha ne ro ket e sklêrijenn, hag al loar hag ar stered, ha ne droont ket.
52 Hag e c'hourc'hemenn d'ar barr-avel, hag e c'hwezh hag e kouezh ar glav hag e vag miz Ebrel hag e tistruj e vleunioù hag e ziez.'
53 Pa glevas Faraon ar gomz-se, e voe nec'het-bras hag e fuloras gant ur fulor bras, hag e lavaras dezhañ: O den! lavar din ar wirionez, ha laka din da c'houzout piv out e gwirionez.'
54 Hag e lavaras dezhañ ar wirionez. 'Me eo Haiqâr ar skrib, ar brasañ eus kuzulierien prevez ar roue Sennacherib, hag e vezer ha gouarnour e rouantelezh, hag e gañseller on.'
55 Hag e lavaras dezhañ: Lavaret ec'h eus ar wirionez dre ar gomz-mañ. Met klevet hon eus komz eus Haiqâr, e oa bet lazhet gant ar roue Sennacherib, met seblantout a rez bezañ bev ha yac'h.'
56 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ: Ya, evel-se e oa, met meuleudi da Zoue, a oar ar pezh a zo kuzhet, rak va aotrou roue en deus gourc'hemennet va lazhañ, hag en deus kredet komz an dud fall, met an Aotrou en deus dieubet me, ha benniget eo an hini a fiz ennañ.'
57 Faraon a lavaras da Haiqâr: Kae, ha bez amañ warc'hoazh, ha lavar din ur ger n'em eus ket klevet biskoazh digant va uhelidi na digant pobl va rouantelezh ha va bro.

PENNAD 6

Dont a ra a-benn ar c'hoari. Respont a ra Ahikar da bep goulenn Faraon. Ar baotred war an erer eo penn-kentañ an devezh. Ar spered, ken ral a vez kavet er Skrituriòu kozh, a zo diskuliet er gwerzennoù 34-45.
1 Haiqâr a yeas d'e di, hag a skrivas ul lizher, o lavarout ennañ evel-henn :
2 Digant Sancherib roue Asiria. ha Niniv da Faraon, roue an Ejipt.
3 'Ar peoc'h ganit, va breur! ha petra a roomp da anaout deoc'h dre gement-se eo ez eus ur breur ezom eus e vreur, ha rouaned an eil eus egile, ha va esperañs diganeoc'h eo e prestfec'h din nav kant talant aour, rak ezhomm am eus anezhañ evit boued lod euz ar soudarded, evit ma c'hellin dispign anezo. Ha goude un nebeud amzer e kasin anezhañ dit.
4 Neuze e plegas al lizher hag e kinnigas an deiz war-lerc'h da Faraon.
5 O welout kement-se, e voe nec'het hag e lavaras dezhañ: E gwirionez n'em eus klevet biskoazh un dra evel-se digant den ebet.
6 Neuze Haiqâr a lavaras dezhañ: E gwirionez eo un dle a dleez d'am aotrou roue.
7 Ha Faraon a zegemeras kement-se, o lavarout : « O Haiqâr, ez eo un den heñvel ouzhit hag a zo onest e servij ar rouaned.
8 Benniget ra vo Doue en deus da rentet parfet e furnez hag en deus da kinklet a brederouriezh hag a ouiziegezh.
9 Ha bremañ, o Haiqâr, e chom ar pezh a c'houlennomp diganit, ma savfec'h evel ur c'hastell etre an neñv hag an douar.'
10 Neuze e lavaras Haiqâr : « Selaou a zo sentiñ. sevel a rin d'id eur c'hastell hervez da c'hoant ha da choaz ; met, o va aotrou, e prientin deomp kalk, maen, pri ha labourerien, ha sevel a ran barrek a savo evidoc'h evel ma fell deoc'h.'
11 Ar roue a aozas kement-se evitañ, hag ez ejont en ul lec'h ledan; ha Haiqâr hag e baotred a deuaz d'ezhi, hag e kemeraz gantan an eered hag ar baotred iaouank ; hag ar roue hag e holl noblans a yeas hag ar gêr a-bezh en em zastumas, evit ma welent petra a raio Haiqâr.
12 Neuze Haiqâr a lezas an erer er-mêz eus ar boestoù, hag a stagas ar baotred yaouank war o c'hein, hag a stagas ar c'herdin ouzh treid an erer, hag a lezas anezho da vont en aer. Hag e savjont war-zu an nec'h, betek ma chomjont etre an neñv hag an douar.
13 Ar baotred en em lakaas da youc'hal o lavarout: Degasit brikennoù, degasit pri, evit sevel kastell ar roue, rak chom a reomp hep ober netra!
14 Ar bobl a oa souezhet ha nec'het, hag e oant souezhet. Hag ar roue hag e uhelidi a voe souezhet.
15 Haiqâr hag e vevelien a grogas da skeiñ al labourerien, hag e krijont evit soudarded ar roue, o lavarout dezho: Degasit d'al labourerien ampart ar pezh a fell dezho ha na harzit ket anezho eus o labour.
16 Ar roue a lavaras dezhañ: Sot out; piv a c'hell degas un dra bennak betek ar pellder-se ?'
17 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ: O va aotrou! penaos sevel ur c'hastell en aer ? ha ma vije bet va aotrou roue amañ, en dije savet meur a gastell en un devezh hepken.
18 Faraon a lavaras dezhañ: Kae, o Haiqâr, d'az chomlec'h, ha diskuizh, rak paouezet hon eus da sevel ar c'hastell, ha deuit da'm c'havout warc'hoazh.
19 Neuze Haiqâr a yeas d'e di hag an deiz war-lerc'h e tiskouezas dirak Faraon. Ha Faraon a lavaras : « O Haiqâr, peseurt keloù a zo diwar-benn marc'h da aotrou ? rak pa grog e bro Asiria ha Niniv, ha pa glev hor c'hezeg e vouezh, e taolont o bugale.
20 Ha pa glevas Haiqâr ar gomz-se ez eas da gemer ur c'hazh, hag e stagas anezhi hag e krogas da skourjezañ anezhi gant ur skourjez kreñv betek ma klevas an Ejipsianed, hag ez ejont da gontañ d'ar roue diwar e benn.
21 Faraon a gasas da gerc'hat Haiqâr, hag a lavaras dezhañ: O Haiqâr, perak e skoez evel-se ha e skoez al loen mut-se?

22 Hag Haiqâr a lavaraz dezhan, va aotrou roue! e gwirionez he deus graet un ober vil em c'heñver, hag he deus meritet an drougimplij hag ar skourjez-se, rak va aotrou roue Sennacherib en doa roet din ur c'hilhog kaer, hag eñ en doa ur vouezh gwirion kreñv hag a anaveze eurioù an deiz hag an noz.

23 Hag ar c'hazh a savas en noz-mañ, a droc'has e benn hag a yeas kuit, hag abalamour d'an ober-se em eus he c'hrogad-se.

24 Ha Faraon a lavaras dezhañ: O Haiqâr, gwelet a ran diwar kement-se emaout o vont da goshaat hag emaout en da dotañs, rak etre Ejipt ha Ninive ez eus eizh ha tri-ugent parasang, ha penaos eo aet an noz-mañ memes ha troc'het penn da c'halc'h ha dont en-dro ?'

25 Haiqâr a lavaras dezhañ: O va aotrou! ma vije ken pell etre an Ejipt ha Niniv, penaos e c'hallfe da varc'heien klevet pa c'hoarzhe marc'h va aotrou ar roue hag e taolas o bugale? ha penaos e c'hallfe mouezh ar marc'h mont betek an Ejipt ?'

26 Pa glevas Faraon kement-se, e ouezas en doa respontet Haiqâr d'e c'houlennoù.

27 Ha Faraon a lavaras: O Haiqâr, c'hoant am eus e rafes din kordenn eus traezh ar mor.

28 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ: O va aotrou roue, gourc'hemenn dezho degas din ur gordenn eus an teñzor evit ma c'hellin ober unan heñvel outañ.

29 Neuze Haiqâr a ieaz e traoñ an ti, hag a doullas toulloù e ribl garv ar mor, hag a gemeras un dornad traezh en e zorn, traezh-mor, ha pa savas an heol, hag a dreuzas en toulloù, e ledanas an traezh en heol betek ma teuas da vezañ evel gwisket evel kordennoù.

30 Hag Haiqâr a lavaras: Gourc'hemenn d'az servijerien kemer ar c'hordennoù-se, ha pa fello dit, e wevin dit lod evelto.

31 Ha Faraon a lavaras: O Haiqâr, ur maen-milin hon eus amañ hag a zo bet torret ha c'hoant am eus e gwisfec'h anezhañ.

32 Neuze Haiqâr a sellas outañ, hag a gavas ur maen all.

33 Hag e lavaras da Faraon: O va aotrou! Eun estren on : ha n'em eus ostilh ebet evit gwriat.

34 Met c'hoant am eus e c'hourc'hemennfes da'z boterien feal troc'hañ boulloù eus ar maen-mañ, evit ma c'houzofen ar maen-milin-se.'

35 Neuze Faraon hag e holl re uhel a c'hoarzhas. Hag e lavaras: Benniget ra vo an Doue Uhel-Meurbet, en deus roet dit ar spered hag ar ouiziegezh-se.

36 Ha pa welas Faraon en doa Haiqâr trec'het warnañ, ha pa roas dezhañ e respontoù, e voe laouen diouzhtu, hag e c'hourc'hemennas dezho dastum evitañ tri bloaz tailhoù, ha degas anezho da Haiqâr.

37 Diwiskañ a reas e zilhad hag o wiskañ war Haiqâr, e soudarded hag e servijerien, hag e roas dezhañ dispignoù e veaj.

38 Hag e lavaras dezhañ: Kae e peoc'h, nerzh e vestr ha lorc'h e vedisined! unan bennak eus ar Sultaned heñvel ouzhit ? roit va salud d'ho aotrou roue Sennacherib, ha lavarit dezhañ penaos hon eus kaset profoù dezhañ, rak ar rouaned a zo kontant gant nebeut a draoù.

39 Neuze Haiqâr a savas, hag a bokas da zaouarn ar roue Faraon hag a bokas d'an douar dirazañ, hag a c'houlennas digantañ nerzh ha kendalc'h, ha fonnusded en e deñzor, hag a lavaras dezhañ: O va aotrou! Goulenn a ran diganeoc'h na chomfe hini ebet eus hor c'henvroidi en Ejipt.'

40 Ha Faraon a savas hag a gasas heralded da embann e straedoù an Ejipt ne chome den ebet eus pobl Asiria pe Niniv e bro Ejipt, met mont a raent gant Haiqâr.

41 Neuze Haiqâr a yeas da gemer kenavo digant ar roue Faraon, hag ez eas da glask bro Asiria ha Ninive; hag en devoa eun nebeud teñzoriou hag eur bern madou.

42 Ha pa erruas ar c'heloù d'ar roue Sennacherib e oa o tont Haiqâr, ez eas d'e gavout hag en em laouenaas dreist-holl gant ur joa vras, e grogas anezhañ hag e pokas dezhañ hag e lavaras dezhañ: Degemer mat en ti: O kar! va breur Haiqâr, nerz va rouantelez, ha lorc'h va rouantelez.

43 Goulennit ar pezh a fellfe deoc'h kaout diganin, zoken ma fellfe deoc'h an hanter eus va rouantelezh hag eus va madoù.

44 Neuze Haiqâr a lavaras dezhañ: O va aotrou roue, bevañ da viken! Diskouezit trugarez, o va aotrou roue! da Abu Samîk em lec'h, rak va buhez a oa etre daouarn Doue hag etre e zaouarn.'

45 Neuze ar roue Sancherib a lavaras: Enor ra vo dit, o Haiqâr, va muiañ-karet! Lakaat a rin lec'h Abu Samîk ar c'hlezeer da vezañ uheloc'h eget ma holl guzulierien prevez ha ma re wellañ.'

46 Neuze ar roue en em lakaas da c'houlenn outañ penaos en doa tremenet gant Faraon adalek e erruout kentañ betek ma oa aet kuit eus e zremm, ha penaos en doa respontet d'e holl c'houlennoù, ha penaos en doa resevet an tailhoù digantañ, hag ar c'hemmoù a zilhad hag ar profoù.

47 Hag ar roue Sancherib a laouenaas gant ul levenez vras, hag a lavaras da Haiqâr: Kemer ar pezh a fell dit kaout eus an taos-se, rak pep tra a zo e-barzh da zorn.

48 Hag Haiqâr e-kreiz : 'Ra vevo ar roue da viken ! Ne c'hoantan netra nemet surentez va aotrou roue ha kendalc'h e veurded.

49 O va aotrou! petra a c'hellan ober gant ar pinvidigezh hag heñvel outi ? met mar fell deoc'h diskouez trugarez din, roit din Nadan, mab va c'hoar, evit ma c'hellin digoll anezhañ evit ar pezh en deus graet din, ha reiñ din e wad ha ma lakain hep kablus anezhañ.

50 Ar roue Sancherib a lavaras: Kemer anezhañ, roet em eus anezhañ dit. Hag Haiqâr a gemeras Nadan, mab e c'hoar, hag a stagas e zaouarn gant chadennoù houarn, hag a gasas anezhañ d'e chomlec'h, hag a lakaas ur c'helc'h pounner war e dreid, hag a stagas anezhi gant un neudenn strizh, ha goude bezañ e liammet evel-se e taolas anezhañ en ur gambr teñval, e-kichen al lec'h-retred, hag e lakaas Nebu-hal da gward warnañ evit reiñ dezhañ ur bara hag un tamm dour bemdez.

PENNAD 7

Parabolennoù Ahikar ma echu gant deskadurezh e niz. Heñvelrevidi souezhus. Ahikar a c'halv ar paotr anvioù pinvidik. Amañ e echu istor Ahikar.

1 Ha bewech ma'z ae Haiqâr e-barzh pe e-maez e rebeche Nadan, mab e c'hoar, o lavarout dezhañ gant furnez :
2 'O Nadan, ma faotr ! Graet em eus dit kement a zo mat ha madelezhus ha te ec'h eus va gounezet evit se gant ar pezh a zo vil ha fall ha gant lazhañ.
3 'O va mab! lavaret e vez er c'hrennlavaroù : An hini ne selaou ket gant e skouarn, e lakaint anezhañ da selaou gant e c'houzoug.
4 Ha Nadan a lavaras: Abalamour da betra ez out fuloret ouzhin?
5 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ : « Abalamour ma'm eus da savet, ha desket dit, roet dit enor ha doujañs ha lakaet da vezañ bras, ha savet em eus ac'hanout gant ar gwellañ gouennadur, ha lakaet em eus da azezet em lec'h evit ma vefes va hêrezh er bed, hag ec'h eus va tretet gant lazhañ ha paeet ec'h eus din gant va distruj.
6 Met an Aotrou a ouie e oan bet gwallgaset, hag en deus va saveteet diouzh ar marc'had hoc'h eus lakaet din, rak an Aotrou a yac'ha ar c'halonoù torret hag a harz ouzh ar re a zo gwarizius hag ar re lorc'hus.
7 O va mab! bet oc'h bet evidon evel ar skourpion, pa sko war an arem, hag a doull anezhañ.
8 O va mab! te a zo evel ar c'hazell a oa o tebriñ gwrizioù ar foll, hag e laka ac'hanon hiziv ha warc'hoazh e vint ruz e kuzhont em gwrizioù."
9 O va mab! c'hwi a zo bet da hini en deus gwelet e vignon en noazh e-pad mare yen ar goañv; hag e kemeras dour yen hag e skuilhas warnañ.
10 O va mab! bet oc'h bet evidon evel un den en deus kemeret ur maen, hag en deus e zaolet betek an neñv evit lazhañ e Aotrou gantañ. Hag ar maen ne skoas ket, ha ne erruas ket uhel a-walc'h, met dont a reas da vezañ abeg ar skuizhder hag ar pec'hed.
11 O va mab! mar ho pije va enoret ha va respetet ha ma vijec'h bet selaouet va c'homzou e vijec'h bet va heritour hag ho pije renet var va mestroniou.
12 Va mab! gouzout a rez penaos, ma vije dek ilinad hirder lost ar c'hi pe ar moc'h, ne dostafe ket ouzh talvoudegezh ar marc'h, zoken ma vije evel seiz.
13 O va mab! Soñjal a raen e vije bet va hêr d'am marv ; ha c'houi dre hoc'h avi hac hoc'h insolanç hoc'h eus c'hoantet va laza. Met an Aotrou en deus va dieubet eus da furnez.
14 Va mab! bet oc'h bet evidon evel un trap savet war an teil, hag e teuas ur sparfell hag a gavas an trap staliet. Hag ar sparfell a lavaras d'an trap : « Petra a rez amañ ? Lavaret en deus an trap : « Pediñ a ran amañ Doue ».
15 Hag al larc'h a c'houlennas outañ ivez: Petra eo an tamm koad a zalc'h ganit? Lavaret en deus an trap, "Ur wezenn derv yaouank eo hag a zalc'han warni e-pad ar bedenn."
16 Lavarout a reas al lark : « Ha petra eo an dra-se en da c'henoù ? Lavarout a reas an trap : « Setu bara ha boued a zougan evit an holl re o deus naon hag ar re baour a dosta ouzhin ».
17 Lavarout a reas al lark : « Bremañ e c'hellan dont da zebriñ, rak naon am eus ? Hag an trap a lavaras dezhañ: Deuit war-raok. Hag al lark a dostaas evit ma c'hallje debriñ.
18 Met an trap a savas hag a grogas al larc'h en e c'houzoug.
19 Hag al larc'h a respontas hag a lavaras d'an trap: Mar d-eo da vara evit an hini o deus naon, ne zegemer ket Doue da aluzen ha da oberoù madelezhus.
20 Ha mar d'eo ho yun hag ho pedennoù, Doue ne zegemer ket diganit nag ho yun nag ho pedenn, ha Doue ne raio ket peurc'hraat ar pezh a zo mat ac'hanoc'h.
21 O va mab! te a zo bet din (evel) ul leon en deus graet mignoniezh gant un azen, hag an azen a gendalc'has da gerzhout dirak al leon e-pad ur pennad; hag eun devez al leon a lammas war an azen hag hen debraz.
22 O va mab! bet oc'h bet evidon evel eur c'hwiled er gwiniz, rak ne ra vad da netra, met freuzañ a ra an ed hag e rog anezhañ.
23 O va mab! te a zo bet heñvel ouzh un den en deus hadet dek muzuliad ed, ha pa oa mare an eost, e savas hag e vedez anezhañ, e zastumas anezhañ, e strinkas anezhañ, hag e labouras warni betek ar penn-kentañ, hag e teuas da vezañ dek muzulioù, hag e vestr a lavaras dezhañ: "O lezirek! n'out ket kresket ha n'eus ket bet bihanaet."
24 O va mab! te a zo bet evidon evel ar perz a oa bet taolet er roued, ha ne c'helle ket en em zavetei, mes galv a reas ar perz, evit o daol ganthi he-unan er roued.
25 O va mab! bet oc'h bet evidon evel ar c'hi a oa yen hag a yae e ti ar poter evit en em dommañ.
26 Ha pa voe tommet, e krogas da harzhal outo, hag e chasejont anezhañ hag e skojont outañ, evit na c'hrogoc'hje ket anezho.
27 O va mab! te a zo bet evidon evel ar pemoc'h a yae er banne tomm gant tud a c'halloud, ha pa zeuas er-maez eus ar banne tomm, e welas un toull lous hag e tiskennas hag e ruilhas ennañ.
28 O va mab! bet oc'h bet evidon evel ar c'havr a gemeras perzh gant e vignoned war o hent d'an aberzh, ha ne oa ket gouest d'en em saveteiñ.
29 O va mab! ar c'hi ha ne vez ket maget eus e chase a zeu da vezañ boued d'ar c'hizhier.
30 O va mab! an dorn na labour ket ha ne arat ket ha (hag) a zo gourdrouz ha fur a vo troc'het diouzh he skoaz.
31 O va mab! al lagad na weler ket ar sklêrijenn ennañ, ar vraved a zizolo anezhañ hag a ziframo anezhañ.
32 O va mab! bet oc'h bet evidon evel ur wezenn a veze troc'het he brankoù, hag e lavare dezho : « Ma ne vije ket un dra bennak ac'hanon etre ho taouarn, e gwirionez ne c'hellit ket va troc'hañ ».
33 O va mab! heñvel oc'h ouzh ar c'hazh a lavarent dezhañ : « Paouez da laerezh betek ma raimp dit ur chadenn aour ha ma roimp dit sukr hag amanenn ».
34 Hi a lavaras: N'on ket ankounac'haet micher va zad ha va mamm.
35 O va mab! bez' oc'h bet evel an naer o pignat war ur wezenn-spern pa oa e-kreiz ur stêr, hag ur bleiz o welet hag o lavarout: "Droug war droug, ha lezel an hini a zo droukoc'h egeto da ren anezho o-daou."
36 An naer a lavaras d'ar bleiz: An oaned, ar givri hag an deñved ac'h eus debret e-pad da vuhez, hag e tistroi anezho d'o zadoù ha d'o zud pe get?

37 Ar bleiz a lavaras: Nann. Hag an naer a lavaras dezhañ: Me a gav din ez out ar gwashañ ac'hanomp war va lerc'h.
38 O va mab! maget em eus ac'hanout gant boued mat ha ne'c'h eus ket maget ac'hanon gant bara sec'h.
39 O va mab! Roet em eus dit dour sukret da. eva ha sirop mat, ha n'hoc'h eus ket roet dour eus ar puñs d'in da evañ.
40 O va mab! Desket em eus dit, savet em eus ac'hanout, toullet ec'h eus din ul lec'h kuzhet hag ec'h eus kuzhet ac'hanon.
41 O va mab! Desket em eus ac'hanout gant ar gwellañ deskadurezh ha stummet em eus ac'hanout evel ur sedrez uhel; ha te ec'h eûz va zroillet ha pleget.
42 O va mab! va esperans a oa ac'hanout e savfes din ur c'hastell kreñvaet, evit ma vefen kuzhet ennañ diouzh va enebourien, hag e teuez da vezañ evidon evel unan o sebeliañ e donder an douar; met an Aotrou en deus kemeret truez ouzhin hag en deus va dieubet eus da furnez.
43 O va mab! C'hoant em boa dit, hag ec'h eus va gopret gant droug ha kasoni, ha bremañ e fell din tennañ da zaoulagad, ober boued dit evit ar chas, troc'hañ da deod, ha tennañ da benn gant troc'h ar c'hleze, ha paeañ ac'hanout evit da oberoù euzhus.'
44 Ha pa glevas Nadan ar gomz-se digant e eontr Haiqâr, e lavaras : « O va eontr ! grit ouzin hervez ho anaoudegez, ha pardonit d'in va fec'hejou, rag piou a zo hag en deuz pec'het eveldoun, pe piou a zo hag a bardono eveldoc'h ?
45 Digemer ac'hanon, o va eontr! Bremañ e servijin en da di, e kempennin da gezeg, e skubann teil da loened, hag e pezin da deñved, rak me eo an drouk ha te eo ar reizh, me eo ar kablus ha te an hini a bardon.
46 Hag Haiqâr a lavaras dezhañ: O va mab! te zo evel ar wezenn a oa difrouezh e-kichen an dour, hag he mestr a oa prest da droc'hañ anezhi, hag e lavaras dezhañ: Kas ac'hanon en ul lec'h all, ha ma ne zougan ket frouezh, troc'h ac'hanon.
47 He mestr a lavaras dezhi: Te, o vezañ e-kichen an dour, n'ec'h eus ket douget frouezh, penaos e tougi frouezh pa vi en ul lec'h all?
48 O va mab! gozni an erer a zo gwelloc'h eget yaouankiz ar vran.
49 O va mab! lavarout a rejont d'ar bleiz : « Pella diouzh an deñved gant aoun na rafe o poultr droug dit ». Hag ar bleiz a lavare : « Laezh laezh an deñved a zo mat evit va daoulagad ».
50 O va mab! lakaat a rejont ar bleiz da vont d'ar skol evit ma teskife lenn hag e lavarjont dezhañ : « Lavar A, B ». Lavaret a reas : « Oan ha kavr em c'hloc'h ».
51 O va mab! lakeat a rejont an azen ouzh taol hag e kouezhas, hag e krogas d'en em ruilhal er poultr hag unan a lavaras : « Ra en em ruilho, rak e natur eo, ne cheñcho ket.
52 O va mab! kadarnaet eo bet ar c'hrennlavar a lavar : « Mar ganez ur paotr, galv anezhañ da vab, ha mar sevel ur paotr, galv anezhañ da sklav ».
53 O va mab! ann hini a ra ar vad, en em gavo gant ar mad ; hag ann hini a ra ann drouk en em gav gant ann drouk, rag ann Aotrou a zigoll ann den hervez muzul he labour.
54 O va mab! petra lavarin d'id muioc'h eged ar c'homzou-man ? rag ann Aotrou a oar ar pez a zo kuzet, hag a anavez ar misteriou hag ar sekredou.
55 Hag e tistroio dit hag e varno, etre me ha te, hag e roio dit hervez da zilez.',
56 Ha pa glevas Nadan ar brezegenn-se gant e eontr Haiqâr, e c'hwezhas diouzhtu hag e teuas da vezañ evel ur c'hwezigell skoet.
57 E izili a grogas, e zivhar, e dreid hag e gostez, hag e voe torret, e gof a darzhas, e endalc'hoù a voe strewet, hag e varvas hag e varvas.
58 Hag e ziwezhañ a voe an distruj, hag ez eas d'an ifern. Rag an neb a doull eur poull evit he vreur a gouezo ennhan ; hag an hini a zav trapou a vezo tapet enno.
59 Setu ar pezh a c'hoarvezas ha (ar pezh) hon eus kavet diwar-benn kontadenn Haiqâr, ha meuleudi da Zoue da viken. Amen, ha peoc'h.
60 Echuet eo ar gronikenn-mañ gant sikour Doue, ra vo uhelaet ! Amen, Amen, Amen.